

**РАЗВОЈНА ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА ОСНОВНОТО УЧИЛИШТЕ
„Манчу Матак“ , Кривогаштани, општина Кривогаштани
за период од 2020 до 2024 година**

14.08.2020 година

Преамбула

Оваа Развојна програма е изработена согласно:

- член 49 од Законот за основно образование (Сл. весник бр. 161 од 5.08.2019 година). Во развојната програма за работа се планираат целите и визијата за развој на училиштето во периодот од четири години, со конкретно наведени активности на училиштето согласно со стратешките и концепциските документи и стручни документи и упатства утврдени од надлежните институции и
- Правилникот за формата и содржината на развојната и годишната програма за работа на основното училиште, бр. 18-6579/1 од 6.07.2020 година, донесена од страна на Министерот за образование и наука.

Содржина

Вовед	3
1. Податоци за основното училиште	4
1.1. Идентификациони податоци за училиштето	5
1.2. Историјат на основното училиште	6
1.3. Специфики кои го карактеризираат училиштето во однос на другите училишта	7
2. Преглед на постоечките ресурси со кои располага основното Училиште	7
2.1. Број на вработени и стручен профил (човечки ресурси) и стручна подготовка	7
2.2. Работен стаж на вработените	7
2.3. Простор	8
2.4. Опрема и наставни средства	10
2.5. Материјално-финансиско работење на училиштето	12
3. Подрачје на работа на основното училиште, наставен план и наставна програма	12
4. Евалуација на работата на основното училиште во претходните четири години	13
4.1. Самоевалуација на основното училиште (интерна)	13
4.2. Интегрална евалуација на основното училиште (екстерна) ..	14
5. Фактори кои влијаат на развојот на основното училиште (SWOT анализа)	18
6. Мисија и визија на основното училиште	21
7. Стратешки цели и приоритетни подрачја за развој на основното училиште во четиригодишниот период	22
8. Соработка на основното училиште со родителите/старателите	35
9. Соработка на основното училиште со општината, институциите од областа на образованието, НВО итн.	35
10. Следење на имплементацијата на Развојната програма за работа на основното училиште	36
11. Евалуација на Развојната програма за работа на основното Училиште	37
12. Заклучок	37
13. Комисија за изработка на Развојната програма за работа на основното училиште	40
14. Користена литература	40

Вовед

Развојната програма за работата на ООУ „Манчу Матак“ – Кривогаштани претставува документ со кој се планираат мисијата и визијата, приоритетните подрачја за развој на основното училиште, како и начинот на следењето и евалуацијата на Развојната програма во периодот од четири години (од 2020 – 2024 година), со цел да се унапреди воспитно-образовната работа во училиштето.

Оваа Развојна програма содржи: податоци за училиштето, преглед на ресурсите со кои располага училиштето, подрачје на работа на училиштето, евалуација на работата на училиштето во претходните четири години (интерна и екстерна), фактори кои влијаат на развојот, мисијата и визијата на училиштето, стратешки цели и приоритетни подрачја, соработката на училиштето со родителите, општината, институциите и начин на следење и евалуација на имплементацијата на Развојната програма.

Оваа развојна програма е изработена врз основа на:

- Законот за основно образование
- Законот за наставници и стручни соработници
- Законот за работни односи
- Законот за јавни набавки
- Законот за организација и работата на органите на државната управа
- Правилникот за формата и содржината на развојната и годишната програма за работа на основното училиште
- Статутот на училиштето
- Стратегијата за образование 2018 – 2025
- Наставниот план за основно образование
- Наставните програми по предметите кои се реализираат во основното образование
- Годишните програми на училиштето од претходните четири години
- Извештаите за работата на училиштето од претходните четири години
- Извештајот од интегралната евалуација на училиштето во 2017 година
- Самоевалуацијата на училиштето за периодот од 2016-2018 година и
- Самоевалуацијата на училиштето за периодот од 2018-2020 година.

1. Податоци за основното училиште

1.1. Идентификациони податоци за училиштето

Име на основното училиште	„Манчу Матак“
Адреса	
Телефон	048/471-205
Место, општина	Кривогаштани, Кривогаштани
Веб страница	mancumatak.edu.mk
Е-маил	oumancumatak@gmail.com
Дена на училиштето	25 Мај
Внатрешна површина на училиштето	ЦОУ – 1200м ² Подрачните – 748м ²
Училиштен двор	ЦОУ – 1100м ² Подрачните – 7658м ²
Подрачни училишта во состав на основното училиште, место	5 подрачни училишта во населените места: Крушеани, Врбјани, Славеј, Годивје и Подвис
Капацитет на училиштето (максимален број на ученици)	Од 500 – 520
Број на ученици (моментална состојба)	282
Број на паралелки	22
Јазик/јазици на кој/кои се реализира наставата во училиштето	Македонски
Паралелки за ученици со посебни образовни потреби	Нема
Број на смени во кои се реализира наставата во училиштето	Две
Паралелки од музичко училиште	Нема
Ресурсен центар	Нема
Други идентификациони податоци карактеристични за основното училиште	Единствен матичен број на субјектот: 4015860
Директор	Даниела Мицеска
Претседател на училишен одбор	Весна Ацеска

1.2. Историјат на основното училиште

ООУ „Манчу Матак“ е лоцирано во неколку населени места, како централно во Кривогаштани, а со подрачни училишта уште во селата: Крушеани, Славеј, Врбјани, Годивје и Подвис, а во училиштето учат и ученици од селата: Кореница, Светомитрани и Врбоец.

Само зградата во централното училиште е на два ката додека во подрачните училишта зградите се на еден кат.

Патрон на училиштето е народниот херој Манчу Матак, носител на партизанска споменица од НОБ, а по потекло од Крушево.

ООУ „Манчу Матак“ е еднојазично училиште и наставата се изведува на македонски јазик. Етничкиот состав пак на учениците кои го посетуваат е секогаш 99% македонци.

Централната зграда (каде учат и најголем број од учениците) се наоѓа во Кривогаштани, општина Кривогаштани, на регионалниот пат Прилеп – Крушево.

Училиштето можеме да го наречеме рурално според локацијата, но секако во се друго е на многу повисоко ниво. Пред се годините на постоење. Училиште во Кривогаштани постои уште од 1934 година кога е изградена првата училишна зграда. Со настава на македонски јазик е започнато 1946 година. Потоа, во 1949 година е изграден еден дел од денешната училишна зграда, а во 1980 година е дограден уште еден дел од денешната училишна зграда. Со текот на годините градени се и реновирани и подрачните училишни згради. Во поново време реновирани се училиштата во с. Врбјани и с. Крушеани. ЦОУ има претрпено помали измени до денес, но целосно не е реновирано: променета дограма, под, фискултурна сала, оградата, фасадата и друго. Поголеми реновирања имало во подрачните училишта.

Училиштето има долгогодишна традиција на воспитно – образовна дејност. Во него отсекогаш работел висококвалификуван наставен кадар. Уште во најраните години по Втората светска војна имало голем опфат на ученици од овој крај. Со текот на годините се добивани голем број награди и пофалби за наставниците и многубројни награди и признанија за учениците на натпреварите.

Оваа долгогодишна традиција се одразува со голем процент на наши ученици запишани во средно образование (последниве 20 години скоро 100%), со голем процент на наши ученици со завршен факултет, вработени по сите струки, но и со највисоки стручни и научни титули, во државата и надвор од неа. Само наставниот кадар во нашето училиште скоро половината е со оние кои и самите завршиле во ова училиште.

Училиштето се одликувало и денес се одликува со голем ентузијазам и желба за високи резултати од страна на вработените, како и со мотивирани ученици кои добиваат солидни и трајни знаења и имаат реални и солидни постигања во училиштето, но и потоа во школувањето и животот.

Училиштето е со статус на јавна установа чија основна дејност е воспитание и образование на деца, ученици од 1 до 9 одделение.

Училиштето има свое лого, е-маил адреса и има сопствена веб страна, а за своите активности низ текот на годината континуирано ја известува пошироката заедница и преку facebook профилот, локалните медиуми и други социјални мрежи и веб-страни поврзани со образованието. Училиштето исто така си има и своја химна. Училиштето е основано од

Решение за верификација на воспитно-образовната дејност на основното училиште „Манчу Матак“ – Кривогаштани – број 09-3519/1 од 17.03.1986

1.3. Специфики кои го карактеризираат училиштето во однос на другите училишта

Училиштето секоја година редовно учествува со свои ученици и остварува успеси на натпревари, конкурси, манифестации. Во текот на годините освојувани се и највисоките државни места.

Наставниците и стручните соработници постојано учествуваат во голем број проекти, иницијативи и работни групи на државно ниво, каде се признаени како професионалци и даваат придонес во свои и во името на училиштето.

Училиштето во последниве четири години учествувало и учествува во следниве проекти:

- E twinning платформа (електронско вмрежување, поврзување). Преку оваа платформа воспитно образовниот кадар од училишта имаат можност да комуницираат, соработуваат, да дебатираат, да иницираат и развиваат проекти во кои се вклучени и учениците, да споделуваат знаења, искуство, активности и добри практики од цела Европа и пошироко. Активностите на E-twinning поттикнуваат соработка меѓу европските училишта со примена на разни ИКТ алатки достапни на етвининг платформата и изработка на виртуелни проекти. – *се уште активен*
- Програмата, Образование за животни вештини од I до IX-то одделение – *веќе внесено во наставните програми;*
- Математика со размислување и јазична писменост во почетните одделенија - *веќе внесено во наставните програми;*
- Користење на информациона систем за Управување сообразованието (ЕМИС/ЕСАРУ И Е-дневник) – *се уште трае;*
- Edubuntu во наставата - *веќе внесено во наставните програми;*
- Интеграција на еколошката едукација во македонскиот образовен систем – *се уште активен;*
- Со читање до лидерство – *завршен проект;*
- Пилотирање на прирачникот за професионален развој на наставниците и стручните соработници, се вклучија повеќе наставници и стручни соработници – *завршен проект;*
- Пилорирање на Водичот за инклузија, се вклучија повеќе наставници и стручни соработници – *завршен проект;*
- Заедничка грижа за правилно насочување на учениците - *веќе внесено во наставните програми;*
- Антикоруписка едукација на учениците – *се уште трае;*
- Предизвик за млади истражувачи- Фонд за иновации – *завршен проект*, веќе освоено прво место и награда, со можност за повторно аплицирање;
- Меѓуетничка интеграција во образованието – *се уште трае;*
- ЕДУИНО – учество на наставници во креирањето на наставни содржини за учење на далечина – *се вклучија повеќе наставници и се уште трае.*

Во дворот на централното училиште во Кривогаштани е изградена и дадена на користење на училиштето нова спортска сала со посебен влез и целосно опремена. Како дел од училишната зграда во Кривогаштани (отстапени 3 училници) со посебен влез функционира како посебен субјект детската градинка „Весело штркче“. Во близина на училиштето во Кривогаштани се наоѓаат спортски терени, оградени и по сите стандарди за неколку спортови. Но,

поради својата локација централното училиште е и на прометно место, крстосница меѓу повеќе населени места, блиску е и општинската зграда, поштата, полициската станица, а во близина има и амбуланти, аптеки, неколку продавници, сточен пазар, паркови.

Како посебни манифестации кои се единствена во државата, а училиштето е носител се: „Прочкарска смеа за секого“ во соработка со општината и манифестација на тутунот со изработки од рециклирани остатоци при обработката на тутунот и друго во соработка со тутунските компании од регионот и МЦМС.

2. Преглед на постоечките ресурси со кои располага основното училиште

2.1. Број на вработени и стручен профил (човечки ресурси) и стручна подготовка

Стручен профил	Број на извршители		Стручна подготовка			
			Високо	Вишо	Средно	Основно
Наставен кадар	Одделенска настава	14	13	1		
	Предметна настава	17	16	1		
Раководен кадар		1	1			
Стручни соработници		3	3			
Административни службеници		1			1	
Помошен и технички кадар		9			4	5

2.2. Работен стаж на вработените

Работен стаж	Бр. вработеност одделенски наставници	Бр. вработеност предметни наставници	Бр. вработеност стручни соработници	Бр. вработеност административни службеници	Бр. вработеност технички персонал	Бр. вработеност раководен кадар
До 10 години	7	6	2		6	1
Од 10 – 20 години	1	7		1		
Од 20 – 30 години	5	1	1		3	
Повеќе од 30 години	1	2				
Вкупно	14	17	3	1	9	1

2.3. Простор

ЦОУ во Кривогаштани:

Простор	Вкупен број	Површина	Состојба (се оценува од 1 – 5, согласно Нормативот)	Забелешка (потреба од дополнителни простории, реконструкции)
Училници	10	10X50m ² = 500m ²	5-согласно нормативот за училница од 4 до 24 ученика	Потребна е пренамена на просторијата од старата спортска сала која е во склоп на училиштето во 3 училници за да може да се работи само во една смена
Библиотека	1	40m ²	4-согласно нормативот поради потребата за зголемување на библиотечниот фонд	
Медиотека	1	40m ²	5-согласно нормативот	
Спортска сала	2	300m ² новата 200m ² старата	5-согласно нормативот 2-согласно нормативот за старата спортска сала и е без санитарен јазол и соблекувални	Старата спортска сала да се реконструира и пренамени во училници
Канцеларии	5	110m ²	5-согласно нормативот	
Училиштен двор	1	1200m ²	2	
Магацин/ архива	1	15m ²	5-согласно нормативот	
Греење/ остава	1	30m ²	5-согласно нормативот	

ПУ во Крушеани:

Простор	Вкупен број	Површина	Состојба (се оценува од 1 – 5, согласно Нормативот)	Забелешка (потреба од дополнителни простории, реконструкции)
Училници	2	60m ²	3	Потребни се уште 2 училници за да се работи во една смена

Канцеларии	1	20m ²	5	
Училиштен двор	1	2800m ²	5	
Подрум	1	60m ²	5	

ПУ во Врбјани:

Простор	Вкупен број	Површина	Состојба (се оценува од 1 – 5, согласно Нормативот)	Забелешка (потреба од дополнителни простории, реконструкции)
Училници	2	60m ²	5	
Канцеларии	1	20m ²	5	
Училиштен двор	1	1000m ²	5	
Греење/остава	1	10m ²	5	Потребна е изградба на внатрешни тоалети во училиштето

ПУ во Славеј:

Простор	Вкупен број	Површина	Состојба (се оценува од 1 – 5, согласно Нормативот)	Забелешка (потреба од дополнителни простории, реконструкции)
Училници	2	70m ²	5	
Канцеларии	1	20m ²	5	
Училиштен двор	1	1200m ²	5	
Греење/остава	1	10m ²	5	

ПУ во Годивје:

Простор	Вкупен број	Површина	Состојба (се оценува од 1 – 5, согласно Нормативот)	Забелешка (потреба од дополнителни простории, реконструкции)
Училници	2	76m ²	5	
Канцеларии	1	20m ²	5	
Училиштен двор	1	1680m ²	5	
Греење/остава	1	25m ²	5	

ПУ во Подвис:

Простор	Вкупен број	Површина	Состојба (се оценува од 1 – 5, согласно Нормативот)	Забелешка (потреба од дополнителни простории, реконструкции)
Училници	2	78m ²	5	
Канцеларии	1	20m ²	5	
Училиштен двор	1	978m ²	5	
Подрум	1	20m ²	5	

2.4. Опрема и наставни средства

Наведени се материјално – техничките ресурси што ги поседува училиштето и потребата од опремување на просториите:

Наставен предмет (одделенска и предметна настава)	Постоечка опрема и наставни средства	Состојба (се оценува од 1 – 5, согласно Нормативот)	Потребна опрема и наставни средства
Распоредени во одделенска настава во централното и подрачните училишта	Лап топи ученички – 78	4	Голем дел не функционираат како што треба, софтверот не поддржува се што е потребно да се работи.
Распоредени во 2 училници	Компјутер за секој ученик – 30 работни единици	5	Голем дел не функционираат како што треба, софтверот не поддржува се што е потребно да се работи.
Се користат од сите наставници по потреба се земаат или користат на местото за потребата на наставата и воннаставните активности	ЛЦД – проектори – 3 + проекционо платно Копир апарати – 1 Печатачи со копир и скенер – 5 Наставнички компјутери – 30 (лични лап топ) Други компјутери – 5 ЦД плеери – 12 Звучници, Фото и видео камера Комплет за озвучување ЛЕД телевизор	4	Потребна е набавка на ЛЦД проектори за подрачните училишта
Музичко образование, хор, оркестар и одделенска настава	Синтисајзер Орфови инструменти Гитара – 1, ДМИ – 5 комп.	2	Потребна е набавка на музички инструменти за потребите на оркестарот
Библиотека во централното и подрачните училишта	Лектири за сите одделенија (3.500 библиотечен фонд), Сликовници Енциклопедии	4	Согласно новите препорачани лектири има недостаток во фондот за сите одделенија
Одделенска настава во централното и подрачните училишта	Нагледни средства, ДМИ, манипулативи и дидактички игри	3	Потребни се нагледни средства и материјали за потребите на наставата особено по предметите природни науки и математика.
Математика, предметна и одделенска настава	Геометриски тела – 3 комп. Прибор за цртање – 5 комп. Абакус - 1	3	Потребни се нагледни средства и материјали за потребите на наставата по математика особено во одделенска настава.

Хемија и природни науки	Лабораториски прибор за испитување на водата Лабораториски прибор по хемија (Метален сталак (држач) за епрувети, Епрувети, Аванче со толчник, Лабораториски чаши, Мензура, Саатно стакло, Ерленмаер, штипка за епрувети, шпиртна ламба, Азбестна мрежа, Порцеланско сандче, Колба со рамно дно, Колба со округло дно, Лабораториска инка, Пипета, Метална масичка, Пластични лажички, Одделителна инка, Филтерна хартија), збирка со различни видови карпи.	3	Потребни се нагледни средства и материјали за потребите на наставата по природни науки.
Биологија и природни науки	Микроскоп, Модел торзо Модел срце и мозок	1	Потребни се нагледни средства и материјали за потребите на наставата по природни науки.
Историја	Историски карти – 7	1	
Географија и природни науки, општество	Географски карти – 11 Релјефна карта - 4 Глобуси - 6	3	
Физика и природни науки	Магнетни игли и слично Динамометар, амперметар, волтметар Струјно коло, максвелово тркало, блок кондензатор Тегови Компаси – 1 Лупи – 16, Ваги - 1 ,	2	Потребни се нагледни средства и материјали за потребите на наставата по природни науки и физика.
Физичко и здравствено образование	Душеци – 6 Јажиња за скокање – 14 Топки – 22 Маса за пин – понг Гимнастички справи Чуњеви – 2 Дискови – 2 Обрачи – 5 Вага со висинометар - 1 Прирачна аптека - 1	5	

Потреба од инвентар:

- шкафчиња и полици за сите училници - 20,
- клупи (20) и столчиња (40) - најмалку за уште 40 ученици.

2.5. Материјално-финансиско работење на училиштето

Училиштето се финансира буџетски преку блок дотации од општина Кривогаштани. Многу мал дел е финансирање по пат на донации и тоа претежно е во вид на материјални донации и мал дел на сопствено финансирање преки издавање на простор – спортската сала.

3. Подрачје на работа на основното училиште, наставен план и наставна програма

ООУ „Манчу Матак“ е основно училиште во кое се реализира наставниот план и програма за деветгодишно основно образование на македонски јазик. Решение за верификација на воспитно-образовната дејност на основното училиште „Манчу Матак“ – Кривогаштани – број 09-3519/1 од 17.03.1986.

Бројот на учениците во последниве години бележи постојано намалување, па така за последните пет учебни години е намален за 29 ученици.

Проширена програма се реализира за учениците од прво до трето одделение во вид на прифаќање и испраќање на учениците еден час пред и по часовите и работа за подготовка на настава, разговори и совертување со ученици и родители и слично.

4. Евалуација на работата на основното училиште во претходните четири години

4.1. Самоевалуација на основното училиште (интерна) до 300 збора по подрачје

Подрачје	Резултати и предлог мерки
<p>Организација и реализација на наставата и учењето – наставни планови и програми, учење и настава.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Учениците целосно да се вклучат во изборот и изготвувањето на програмите за работа на воннаставните активности 2. Покренување иницијатива за изменување и дополнување на плановите и програмите од аспект на можности за меѓупредметно интегрирање во предметна настава, 3. Зголемување на практиката за изработка на наставни материјали потребни за часот во соработка со учениците. 4. Подобрување на дисциплината на учениците за време на часовите и одморите. 5. Проширување на обемот на воннаставни активности 6. Учениците почесто да се пофалуваат и наградуваат од страна на училиштето. 7. Подобрување на хигиената 8. Подобрување на безбедноста на инфраструктурата во училиштето (мебелот, оградите од скалите, таваните, дворот, итн.) 9. Подобрување на пристапот до интернет 10. Зголемување на просторните можности на училиштето заради работење во една смена и за реализација на повеќе воннаставни активности
<p>Постигањето на учениците</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Надминување на проблемот со немотивираноста на учениците за учење преку зголемување на квалитетот на наставата; 2. Организирање на работилници, советодавни разговори за ученици и родители за подигнување на свеста за значењето на учењето и знаењето; 3. Спроведување на систем за идентификување и преземање мерки за работа со надарените и учениците со тешкотии во учењето. 5. Истражување на причините за намалувањето на постигањата на учениците по периоди.
<p>Професионален развој на наставниците, стручните соработници, воспитувачи и раководниот кадар</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Материјално обезбедување од соодветни извори (држава, општина, бизнис сектор, донации) за реализација на обуки, професионални настани, студиски патувања, проекти, конференции и слично); 2. Поголемо вклучување на наставниците на меѓународни проекти и конференции; 3. Поголема соработка и поврзување на наставниците во професионални здруженија; 4. Создавање можности за наградување на добрите практики.
<p>Управување и раководење и креирање политики</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Да се обезбедат средства за оспособување на расипаните комјутери лап-топи и истите да се стават во функција на наставата или да се набават нови, во поголем број;

	<p>2. Да се набават современи нагледни средства и помагала според новите наставни програми по природните науки и математика;</p> <p>3. Да се воспостави поголема соработка со Бизнес секторот во општината;</p> <p>4. Да се зглеми бројот на лектирните изданија од лектирите кои се обработуваат.</p>
Комуникациски односи со јавноста	<p>1. Да се изнајдат начини и да се направат иницијативи за поактивно учество и побројно учество на родителите во животот и активностите на училиштето посебно на формалните родителски средби но и да се поттикнат родителите сами да преземат иницијатива и да организираат почесто индивидуални средби со наставниците – во нивните приемни денови.</p> <p>2. Да се изнајде начин на кој ќе се вклучат родителите и учениците и да се комуницира и споделува со нив и на друг начин покрај веб страната на училиштето и фејсбук профилот на училиштето да постои некоја платформа или блог на кои што наставниците ќе споделуваат дополнителни материјали за работа и информации за учениците и родителите.</p>
Училишна клима и култура Поддршка на учениците	<p>1. Советодавни разговори и работилници со ученици и родители за подобрување на успехот и дисциплината на учениците</p> <p>2. Зајакнување на улогата на ученичката заедница и на родителите за да се одржува континуирана вклученост на учениците и родителите во донесувањето одлуки во училиштето.</p> <p>3. Барање финансиска поддршка за подобрување на просторните и техничките услови и хигиената во училиштето.</p>
Соработка со родителите и локалната средина	<p>1. Поголемо вклучување и мотивирање на родителите за учество во активностите во училиштето;</p> <p>2. Материјално обезбедување од соодветни извори (држава, општина, бизнис сектор, донации) за реализација на работилници;</p> <p>3. Создавање можности за посета на работните места на родителите;</p> <p>4. Поголема информираност на родителите за значењето и работата на електронскиот дневник.</p>

4.2. Интегрална евалуација на основното училиште (екстерна)

Подрачје	Резултати и предлог мерки
Наставни планови и програми	Наставните планови и програми целосно и соодветно се реализираат.
Постигнувања на учениците	Подобрување на методите и формите на оценување согласно утврдените стандарди и критериуми и искористување на оценувањето во подобрување на постигањата на учениците – планирање на оценувањето, поголема примена на формативното оценување, следење и поддршка при оценувањето.
Учење и настава	Подобрување на начинот на реализација на задолжителната, дополнителната и додатната настава

	преку стручно усовршување на наставниот кадар и следење и поддршка на реализацијата.
Поддршка на учениците	Подобрување на диференцираниот пристап при планирањето и реализацијата на наставата согласно различните способности и можности на учениците со потешкотии во учењето и на талентирање и надарени ученици – обуки за наставниците и следење и поддршка при реализацијата.
Клима во училиштето	Подобрување на учеството на учениците во донесувањето одлуки и решавањето проблеми – организација на работата на ученичката заедница, учество во работата на училишните органи, учество во планирањата.
Ресурси	Да се подобри опременоста со ИКТ и нејзината употреба во наставата – реорганизација и набавка на дополнителна опрема.
Раководење, управување и креирање политики	Подобрување на работата на Училишниот одбор – обука за работата на Училишниот одбор.

5. Фактори кои влијаат на развојот на основното училиште (SWOT анализа)

5.1. Локални фактори кои влијаеле врз развојот на училиштето во изминатите четири години

Училиштето се наоѓа во најголемото населено место во општината – Кривогаштани, подрачје во чија близина се наоѓаат општината, градинката, стопански организации, канцеларии, индистриски објекти. Иако целата општина е земјоделски крај, местото на кое се наоѓа училиштето е урбанизирано и практично е на раскрсница за голем број населени места.

Со текот на годините бројот на население во реонот на училиштето континуирано се намалува, а уште повеќе се намалува бројот на учениците, бидејќи се склучуваат и помал број бракови, но и просекот на деца по семејство е 2 деца. Последниве 10 години се интензивира и иселувањето од општината, како во други општини така и во странство, а се иселуваат претежно млади. Така во последниве 4 години поради преселба од нашето училиште се отпишани 18 ученици.

Голем број од нашите ученици (од 90-100 зависно од учебната година) се патувачи, односно за нив се организира превоз од страна на училиштето од нивното населено место до Кривогаштани за да стасаат на часови и безбедно да си заминат. Најодалеченото место од кое патуваат учениците нема повеќе од 10 км, но фактот што мора да станат многу порано од другите за да стасаат на училиште го отежнува денот за овие деца. Посебно е тешко во зимските месеци кога има снег, а локалните патишта не се чистат, па се тешко достапни.

5.2. Национални фактори кои влијаеле врз развојот на училиштето во изминатите четири години

Училиштето работи според Законот за основно образование според кој основното образование трае девет години и е задолжително и бесплатно за сите ученици (на возраст 6-14 години). Воспитно-образовната работа се организира и остварува според наставен план и програма кои на предлог на БРО ги утврдува МОН.

Со реформите од 2007 година се случуваат следниве законски измени во основното образование:

- о Програма за советување на родители и Програма за советување на ученици со цел да се зајакнат стручните служби во училиштата.

- о БРО во периодот од 2007 до 2015 година изготви 26 прирачници и изведе 188 видови обуки за наставници, реализирани од страна на приближно 500 обучувачи во кои учествуваше и нашето училиште.

- о Учениците со ПОП следат настава во редовните училишта. Наставниците од нашето училиште се обучени за работа со овие категории на ученици.

- о Во 2011 година ДПИ воведо индикатори за квалитетот на работата во училиштата, кои се ревидирани оваа година. Со примената на овие индикатори се оценува квалитетот на воспитно-образовниот процес, се дефинираат силните и слабите страни во работењето и се даваат препораки за подобрување. Индикаторите исто така помагаат и во постапката за самостојна евалуација на училиштето и во интегралната евалуација што ја врши ДПИ. Со цел да се обезбеди контрола на квалитетот на работата на наставниците во процесот на интегралната евалуација се вршеше и оценување на успешноста на нивната работа и исполнување на работните должности, а истата е укинута во 2019 година.

- За наставниците кои прв пат се вработуваа воведени се: задолжително полагање на тест на личност и стручен испит за наставник, а тестот на личност е укинат во 2019 година.

- о Во 2012 година отпочна 5 годишен проект за Меѓуетничка интеграција во образованието. Целта на оваа иницијатива беше во земјата да се создаде општествена и економска клима за поддршка на меѓуетничка интеграција во училиштата. За таа цел училиштата посетуваа обуки и организираа заеднички активности за наставници и ученици. Обиди да се реализира овој проект имаше и во нашето училиште со партнер училиштето „Лирија“ од село Житоше, но оваа соработка брзо заврши поради оптовареноста на ова училиште со голем број партнер училишта, па овој проект сега се реализира како мултикултурна едукација во училиштето преку самостојни активности.

- о Во основните училишта се обезбеди пристап за користење на компјутери во наставата за секое дете. Како дополнителна поддршка се обезбедија преносливи компјутери за секој наставник и интернет.

- о Во периодот од 2015 до 2017 година се изготвија критериуми и стандарди за професионален и кариерен развој на наставниците и се организираше пилотирање на истите во кое учествуваа и неколку наставници и стручни соработници од нашето училиште.

- о Во 2013 година е воведен систем на надворешна проверка на постигањата на учениците (екстерно тестирање) по сите предмети од IV до IX одделение. Пред крајот на наставната 2016/2017 година екстерното тестирање беше укинато.

о Направени се поголеми промени во наставата по математика и природни наука, биологија, физика и хемија со воведувањето на Кембриџ програмата,
- Во рамките на соработката со МИОА училиштето евидентира податоци за човечките ресурси во апликацијата HRMIS.

- Државниот завод за статистика прибира податоци во согласност со нивната Програма за статистички истражувања за периодот 2013/2017 година. Со овие истражувања се добиваат податоци за нашето училиште за почетокот и за крајот на учебната година.

Со новите измени во образовниот систем во Р. Македонија изготвен е стратешки документ Сеопфатна стратегија за образованието 2018/2025 со која се посочуваат одреден број на предизвици кои ќе влијаат на функционирањето на училиштето во наредниот период:

о Развивање и воведување на национален стандард за основно образование со јасно определени излезни резултати и со посебно внимание на инклузивноста, мултикултурализмот, почитувањето на разликите (во смисла на родот, етничката припадност, верата, јазикот, социјалниот статус, интелектуалните и физичките способности), правата на децата и демократска култура

о Ревидирање на наставниот план за сите одделенија и наставната програма, во согласност со Националниот стандард и негово постепено воведување

о Зајакнување на статусот и подобрување на содржината на изборните предмети и вон-наставните активности според слободниот избор на учениците.

о Ревидирање на учебниците така што ќе одразуваат родова еднаквост, мултикултурализам, почитувањето на разликите и демократските вредности

о Приспособување на зградата на училиштето за ученици со физичка попреченост

о Подобрување на условите и капацитетите на училиштето за инклузивно образование за децата од маргинализираните групи

о Воспоставување систем за наменско искористување на средствата од блок дотациите од страна на општините и училиштето за цели на инклузија

о Воведување механизам за финансиска поддршка на училиштето со цел спроведување на активности за меѓуетничка интеграција

о Оптимизирање на бројот на ученици при формирање нови паралелки во прво одделение

о Изготвување на неопходни дидактички ресурси и нивно распределување на наставниот кадар во нашето училиште.

о Воспоставување унифицирана електронска платформа за предавање, учење и методолошки ресурси со обезбедување на соодветен софтвер во училиштето

о Воспоставување систем за професионална ориентација преку стручните соработници и наставниците

о Иницијална обука на наставниците и стручните соработници во согласност со професионалните компетенции и стандарди

о Зајакнување на системот за поддршка, следење и менторство на наставниците приправници и специјалистите од стручните соработници кои се приправници

о Развивање на нови институционализирани форми за зајакнување на компетенциите на наставниците кои доаѓаат од педагошките факултети, како и за стекнување на компетенции за предавање за оние профили кои завршиле студиски програми кои не биле наставни

о Примена на системот за напредување во кариерата во занимањето (наставник/стручен соработник, ментор, /стручен соработник - советник)

5.3. Меѓународни фактори кои влијаеле врз развојот на училиштето во изминатите четири години:

Училиштето соработува со меѓународни институции во реализирање на заеднички проекти и активности кои позитивно влијаат на подобрување на воспитно-образовниот процес само преку e-twinning проекти и тоа од мал број наставници. Се надеваме дека ова ќе се зголеми и ќе се прошири и на Еразмус проекти.

Во рамките на постоечките проекти училиштето соработува со претставништвата на УНИЦЕФ и УСАИД во земјата.

5.4. SWOT анализа

Предности (силни) страни на основното училиште	Слабости (слаби страни) на основното училиште
<ul style="list-style-type: none"> - Наставните планови и програми во училиштето се планираат и реализираат согласно насоките дадени во училиштето и од БРО и од МОН. - Се воведуваат и реализираат најразлични форми и методи, вклучувајќи ИКТ во наставата. - Редовно планирање и реализација во наставните планови и програми за дополнителна, додатна и СУА во наставата. - Коректен однос, позитивна клима, одговорност и добра соработка меѓу наставници-ученици, наставници-родители. - Подеднакво прифатени и третирани сите ученици без разлика на нивната социјална, етничка или родова припадност, способност и можности. - Голем процент од учениците се вклучени во слободните ученички активности, како и во многу други воннаставни активности. - Изработка и реализација од страна на наставниците на посебни ИОП за учениците со ПОП. - Демократски пристап при оценувањето на учениците, секој ученик е навремено известен за сопствениот успех по наставните предмети, а исто така и родителите. - Училиштето соодветно се грижи за безбедноста на учениците, води грижа за нивниот престој во и надвор од училишната зграда, за нивниот безбеден превоз. - Училиштето има дефинирано политика за оценувањето со конкретно напишани критериуми од страна на секој наставник. - Голема ангажираност на самите наставници за изнаоѓање на начини, методи и форми кои допринесуваат за подобрување на постигањата кај учениците. 	<ul style="list-style-type: none"> • Поретко и послабо се изработуваат наставни материјали потребни за часот во соработка со учениците. • Поретко се вградуваат меѓупредметните цели и се интегрираат во различни предмети • Дисциплината на учениците за време на часовите и одморите не е на завидно ниво. • Хигиената не е на задоволително ниво. • Учениците ретко добиваат пофалба, признание или награда од училиштето. • Безбедноста на инфраструктурата во училиштето (мебелот, скалите, подовите, кровот, прозорите, струјните места, дворот, итн.) не е на завидно ниво • Тешкотии со пристапот до интернет • Не се посетуваат работни места кај родителите од учениците. • Немањето програма за екстерни обуки од страна на надлежните институции • Неможноста секој наставник да се усоврши преку обука во оние компетенции кои му се потребни • Немањето доволно и постојано материјални средства за реализација на активности за професионален развој • Недостаток на нагледни средства и помагала, но и нови компјутери за наставниот процес. • Недоволна заинтересираност на родителите за успехот, редовноста и дисциплината на своите деца • Мала посетеност, мал одзив на родителските средби • Слаба заинтересираност на родителите да се вклучат и информираат за текот на наставата на далечина и непостоење на

<ul style="list-style-type: none"> - Проактивност на наставниците при нивното вклучување во голем број екстерни проекти, пилотирања и слично - Стручните активи во голем дел од своите програми имаат за цел професионално усовршување и/или соработка - Релаксирани меѓучовечки односи и позитивна клима за работа каде работното искуство се пренесува на помладите кадри, а новитетите од современа технологија се пренесуваат од помладите на постарите кадри. - Брзата реакција на УО и директорот во усогласувањето на постоечките документи со новите закони: Закон за основно образование и Закон за наставници и стручни соработници покажува дека тимската работа на органите задолжени за управување и раководење е на високо ниво. - Училиштето има процедури за и соработка комуникација со родителите и доследно ги спроведува - Учениците редовно и успешно учествуваат на натпревари, манифестации, приредби, проекти каде што го представуваат училиштето. - Училиштето има различни начини на кои што ги промовира постигнувањата на учениците. - Постигнувањата на учениците, училиштето ги промовира јавно преку својата веб страна и facebook страна. - Училиштето има изработено сопствени протоколи кои ја уредуваат комуникацијата и односите со јавноста. - Училиштето е препознатливо на државно ниво поради одличното постигнување на учениците и квалитетното знаење што го имаат и поради вклученоста на училиштето во многу проекти. - Вклученост на родителите во различни активности во училиштето; - Поголемиот број наставници имаат добра соработка и заеднички активности со родителите; - Поголемиот број наставници во своите планирања имаат предвидено соработка со локалната заедница; - Промовирање на успехот на учениците пред пошироката јавност; - Солидна соработка со деловната заедница, невладиниот сектор и медиумите. 	<p>начини на кои наставниците па и училиштето може да допре до секој родител за да го информира за потребите на неговото дете кои се однесуваат на наставата</p> <ul style="list-style-type: none"> • Недостаток од просторни услови во ЦОУ и во ПУ во с. Крушеани • Мал број наставници кои вршат имплементација на проектот „Заедничка грижа за правилно насочување на учениците“ и одржуваат работилници со родителите
<p>Можности (прилики) што произлегуваат од работата за основното училиште</p>	<p>Закани, пречки (опасности) што произлегуваат од опкружувањето за основното училиште</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✚ Поголема соработка со локалната заедница. ✚ Менување на приоритетите од страна на оснивачот. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Слабата финансиска состојба на општината, родителите и бизнис секторот ❖ Немањето доволно просторни можности на училиштето,

<ul style="list-style-type: none"> ✚ Екипираноста на стручните соработници овозможува добра поддршка за учениците во однос на нивната професионална ориентација, нивното советување и излегување во пресрет на нивните барања. ✚ Голем број наставници и стручните соработници имаат посетено обуки кои се овозможени од важечките институции во државата, па можат да ги понудат истите и на други училишта ✚ Голем број наставници учествувајќи во пилотирањето можат да пружат поддршка на други училишта во нивниот успешен професионален развој ✚ Поседување на добри интерперсонални вештини кај поголемиот број наставници ✚ Училиштето би требало уште повеќе да ја зајакне соработката со локалната заедница (особено со бизнис секторот) за да може уште поефикасно да работи и да ги остварува своите цели и задачи ✚ Вклучување и помош од страна на локалната заедница при реализирање на некои воннаставни активности ✚ Партнерства со други училишта од земјата и надвор ✚ Наоѓање други начини (медиуми) за споделување на содржините и целите од наставните програми со пошироката јавност ✚ Поголема поддршка и вклученост на родителите ✚ Обуки за работа со талентирани и надарени ученици ✚ Едукација на родителите за важноста на нивното присуство и вклученост во активностите на училиштето. ✚ Создавање на начини за електронска комуникација (кои може да бидат исти на ниво на училиште - унифицирани) со секој родител без оглед на тоа дали има потреба од тоа во моментот или не секој родител да му биде достапен на наставникот за комуникација која би се одвивала онлајн за да се избегнат тешкотиите со кои се соочи образовниот процес во време на далечинско учење кога и родителите покрај учениците мораше да се вклучат многу повеќе од вообичаено во процесот на настава. ✚ Зајакнување на соработката со родителите преку работилници и нивно вклучување во донесување на разни одлуки и зајакнување на улогата на ученичкиот парламент во насока на донесување одлуки во училиштет 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Слабата социо–економска положба на семејствата од учениците и на локалната заедница во целост. ❖ Околу 3-5% од учениците поради социјалната состојба отежнато ја следеа наставата на далечина, немаа компјутери, смартфони и интернет. ❖ Немотивираноста на наставниците/учениците за постигнување на повисоки резултати. ❖ Ненаградувањето на успешните практики и неможноста за напредување во кариерата. ❖ Намалување на бројот на учениците поради намалувањето на наталитетот во општината. ❖ Зголемување на бројот на ученици кои имаат тешкотии во учењето и преземање на мерки за нивниот напредок. ❖ Неможноста на училиштето да обезбеди финансиски средства потребни за обуки, посета на конференции, студиски посети и слично на наставниците. ❖ Инволвирањето на политиката во образованието. ❖ Неможноста на наставниците самостојно финансиски да си обезбедат/покријат потребната обука. ❖ Немотивираноста на наставниците и стручните соработници за сопствено стручно усовршување ❖ Продолжувањето на кретењето на буџетот за училиштето претставува најголема закана за негово нормално функционирање. ❖ Случувањата во време на пандемијата на корона, покажаа дека нормалното функционирање на училиштето во вонредни услови е тешко изводливо (не само во поглед на наставниот процес, туку и во раководењето на училиштето) ❖ Незаинтересираност на родителите за соработка што може да доведе до слаби резултати на учениците во образовниот процес ❖ Игнорирање на родителите на поканите од страна на училиштето особено на родителите на оние ученици кои покажуваат слаб успех. ❖ Ограниченост во комуникацијата во рамките на училиштето, без можности за други начини за соработка и комуникација, најчесто поради финансиски причини. ❖ Во услови на изведување настава на далечина незаинтересираноста и
---	---

<ul style="list-style-type: none"> ✚ Наставниците своето искуство за соработката со родителите им го пренесуваат на своите колеги; ✚ Наставниците своето искуство за соработката со локалната заедница им го пренесуваат на своите колеги; ✚ Подобрување на квалитетот на образовниот процес, инфраструктурата на училиштето и негово промовирање. 	<p>невклученоста на родителите во образовниот процес може да доведе до континуирано слаби резултати кај учениците што е уште понгласено во вакви услови отколу во нормална настава која се изведува во училиште преку директен контакт на наставникот со учениците.</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Незаинтересираност на бизнис заедницата за поддршка и придонес во подобрување на условите за работа. ❖ Мал број на вработени родители во јавните институции и во деловниот сектор.
---	---

6. Мисија и визија на основното училиште

МИСИЈА на училиштето:

ООУ „Манчу Матак“ – Кривогаштани е училиште во кое учениците стекнуваат знаења, способности и вештини потребни за секојдневниот живот, во кое развиваат самодоверба и свест за сопствената индивидуалност и одговорност за своите постапки низ позитивните примери на соработка, почитување и помагање меѓу учениците, вработените и родителите. Училиште кое ги вклучува, образува и воспитува сите ученици без разлика на нивните способности, можности, социјална, етничка, верска или родова припадност и воспоставува меѓусебна толеранција и почитување на различноста.

ВИЗИЈА на училиштето:

Сакаме да бидеме:

- училиште во кое се мисли, прашува, создава, анализира, каде се развиваат индивидуални и колективни способности и вештини;
- училиште со современ амбиент, современи нагледни средства и помагала;
- училиште со мотивирани наставници и ученици;
- училиште кое гради партнерски однос меѓу учениците, наставниците и родителите од различна етничка припадност;
- училиште кое воспитува и образува среќен, оптимистичен и успешен ученик кој се развива со поттик на наставникот и поддршката од родителите и заедницата.

7. Стратешки цели и приоритетни подрачја за развој на ООУ „Манчу Матак“ во период од 2020-2024 година

Стратешките цели и приоритетните подрачја за развој на основното училиште во четиригодишниот период се одредуваат согласно:

- резултатите од интерните и екстерните евалуации и СВОТ анализата,
- ресурсите што се на располагање на училиштето потребни за нивно остварување (финансиски, материјални и човечки),
- потребите на учениците,
- специфичностите на училиштето и
- силните страни на училиштето.

Приоритетно подрачје:		Училишна клима и култура - Соработка со родителите			
Стратешка цел 1. Поголема вклученост на родителите во животот и работата на училиштето					
Развојна цел 1.1. Изготвување на Програма за поголема вклученост на родителите во училишниот живот					
Развојна цел 1.2. Вклучување на родителите во реализацијата на наставните планови и програми					
Развојна цел 1.3. Учество на родителите во проекти и активности на училиштето					
Конкретна цел 1.1.1. Согледување на состојбата со вклученоста на родителите во училиштето					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на резлизацијата
Формирање на тим за согледување на постојната состојба со вклученоста на родителите во работата на училиштето	Согледана состојба со форми и фреквенции на вклученост на родителите	директор, стручни соработници, наставници		хартија, компјутер	
Изготвување извештај за состојбата со вклученост на родителите во училиштето	Извештај за состојбата со вклученоста на родителите	директор, стручни соработници, наставници		хартија, компјутер	
Планирање на активности за вклучување на родителите	Планирани активности	директор, стручни соработници, наставници		хартија, компјутер	

Конкретна цел 1.2.1. Креирање на сеопфатна програма за вклучување на родителите во училишниот живот					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на резлизацијата
Формирање на работна група која ќе ја изготвува програмата и ќе ги планира и креира активностите	Изготвен предлог план за вклучување на родителите во училишниот живот	Работна група	Јули, 2021	хартија, компјутер	Директор Тим за следење на годишната програма
Прибирање информации и стручна литература за креирање на програмата			Август, 2021	хартија, компјутер	
Подготвување на предлог-програма за вклучување на родителите			Август, 2021	хартија, компјутер	
Промовирање на програмата пред сите структури во училиштето			Септември, 2021	хартија, компјутер	
Конкретна цел 1.1.3. Промовирање на Програма за вклучување на родителите пред сите структури во училиштето					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на резлизацијата
Реализирање на активности во рамки на програмата со кои ќе се работи на вклученост на родителите	Поголем процент (10%) на вклученост на родителите во училишниот живот	директор, родители, стручни соработници, наставници, ученици	2021/2022 2022/2023 2023/2024	Компјутер, хартија	Директор Тим за следење на годишната програма
Подготовка на извештај за реализираните активности кој ќе се презентира пред УО, наставнички совет и совет на родители			2021/2022 2022/2023 2023/2024		

Конкретна цел 1.2.1. Реализација на дебати и предавања					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на реализацијата
Изготвување на список за родители предавачи за дебатите и предавањата	Задоволни родители, наставници и ученици Реализиран проект од страна на учениците и родителите	Родители Наставници Институции Ученици	Септември, октомври, 2021	Училиници Институции	Директор Тим за следење на годишната програма
Вклучување на родителите во планирањата од одделните предмети			Септември, октомври, 2021	Компјутер, хартија, ЛЦД проектор	
Утврдување на простор и време			Септември, октомври, 2021	Компјутер, хартија	
Реализирање на предавањата			2021/2022 2022/2023 2023/2024	Компјутер, хартија, ЛЦД проектор	
Конкретна цел 1.3.1. Учество на родителите во проекти на училиштето					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на реализацијата
Земање активно учество во проектот за меѓуетничка интеграција Развивање на мултикултурализмот	Взаемна почит, соработка и доверба Успешно реализирани активности Превземање одговорност за заштита на животната средина Вклучени 50% од учениците во активностите	Родители Ученици Наставници	2021/2022 2022/2023 2023/2024	Компјутер, хартија, ЛЦД проектор	Директор Тим за следење на годишната програма
Учествување во активностите организирани во ЕКО проекти			2021/2022 2022/2023 2023/2024	Компјутер, хартија, ЛЦД проектор	
Извештаи од реализација на проектите			2021/2022 2022/2023 2023/2024	Компјутер, хартија	

Конкретна цел 1.3.2. Соработка на родителите при реализација на воннаставните активности на училиштето					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на резлизацијата
Ораганизирање работилници и разговори за здравиот начин на живеење	Присутни, учество на родители и ученици Видео записи Фотографии	- Родители - Ученици - Наставници	2022/2023 2023/2024	Компјутер, хартија, ЛЦД проектор	Директор Тим за следење на годишната програма
Ораганизирање работилници и разговори за безбедност и заштита при користење на интернет (сајбер насилство)			2022/2023 2023/2024	Компјутер, хартија, ЛЦД проектор	
Ораганизирање работилници и разговори за мултимедијална култура			2022/2023 2023/2024	Компјутер, хартија, ЛЦД проектор	
Извештаи од реализираните активности			2022/2023 2023/2024	Компјутер, хартија	

Приоритетно подрачје:		Поддршка на учениците				
Стратешка цел 1. Подобрување на поддршката на учениците						
Развојна цел 1.1. Зголемување на иницијативите од страна на ученичкиот парламент за реализирање проекти/презентации во кои учениците би имале носечка улога						
Развојна цел 1.2. Вклучување на учениците при формирањето и планирањето на нови секции и/или клубови						
Конкретна цел 1.1.1. Презентации на актуелни теми во Програмата за работа на ученичкиот парламент и нивно реализирање						
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на реализацијата	
Планирање на презентации на актуелни теми во програмата за работа на ученичкиот парламент нивно реализирање	Спроведени работилници, ПП презентации	Ученици Наставници Стручни соработници	Август/септември, 2020	Компјутер, хартија	Директор Тим за следење на годишната програма	
Реализирање на ПП презентации			Цела учебна година			Компјутер, хартија, ЛЦД проектор
Подготовка на потсетници од презентациите			Цела учебна година			Компјутер, хартија
Конкретна цел 1.2.1. Вклучување на учениците при изборот на секции						
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на реализацијата	
Анкетирање на учениците за нивните афинитети кон одредени наставни и други области	Извештај од спроведени анкети	Ученици Наставници Стручни соработници	Мај, 2021	Компјутер, хартија	Директор Тим за следење на годишната програма	

Вклучување на новите секции во програмата за работа на училиштето	Годишна програма	Директор	Јуни – август, 2021	Компјутер, хартија	
Конкретна цел 1.2.2. Планирање и реализација на нови секции во работата на училиштето					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на реализацијата
Планирање на работата на новите секции и клубови	Заеднички планирања со учениците	Одговорни наставници ученици	Август, 2021	Компјутер, хартија	Директор Тим за следење на годишната програма
Набавка на потребни реквизити и средства	Извештај од спроведена постапка	Комисија за јавни набавки	Август, 2021	Компјутер, хартија	
Реализација на нови секции и клубови	Извештај и евиденција Вклучени повеќе од 80% од учениците		Учебна 2021/2022	Компјутер, хартија	

Приоритетно подрачје:		Постигања на учениците			
Стратешка цел 1. Подобрување на постигањата на учениците					
Развојна цел 1.1. Зголемување на мотивираноста на учениците за учење					
Развојна цел 1.2. Подобрување на методите и формите на оценување					
Развојна цел 1.3. Подобрување на начинот на планирање и реализација на наставата					
Конкретна цел 1.1.1. Согледување на причините за намалување на постигањата					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на резлизацијата
Формирање на Тим за оценување и тим за подобрување на постигањата	Решенија за Тимовите	Директор	Август/септември, 2020	Компјутер, хартија	Директор Тим за следење на годишната програма
Истражување на причините за намалување на постигањата на учениците	Согледана состојба со форми и фреквенции на постигањата на учениците	Тим за оценување	Учебна 2020/2021 Учебна 2021/2022 Учебна 2022/2023 Учебна 2023/2024	Компјутер, хартија	
Презентирање на резултатите	Извештај за состојбата со постигањата		Учебна 2020/2021 Учебна 2021/2022 Учебна 2022/2023 Учебна 2023/2024	Компјутер, хартија	
Подготвување на предлог-програма за подобрување на постигањата	Планирани активности			Компјутер, хартија	
Конкретна цел 1.1.2. Мотивирање на учениците за учење преку пофалби и награди					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на резлизацијата
Воспоставување на процеура за пофалување и наградување	Внесување на новините во програмите и процедурата	Директор, стручни соработници	Временска рамка за имплементација	Компјутер, хартија	Директор Тим за следење на годишната програма
Покана на надворешни субјекти и потпишување	3-5 субјекти со кои е потпишан меморандум	Директор	Септември, октомври, 2021	Компјутер, хартија	

меморандум за соработка			Учебна 2022/2023 Учебна 2023/2024		
Конкретна цел 1.1.3. Подигнување на свеста за значењето на учењето и знаењето					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на резлизацијата
Работилници, советодавни разговори за ученици	Одржани најмалку 5 работилници и повеќе од 10 советодавни разговори	Стручни соработници наставници	Учебна 2022/2023 Учебна 2023/2024	Компјутер, хартија, ЛЦД проектор	Директор Тим за следење на годишната програма
Работилници, советодавни разговори за родители	Одржани најмалку 5 работилници и повеќе од 10 советодавни разговори	Стручни соработници наставници	Учебна 2022/2023 Учебна 2023/2024	Компјутер, хартија, ЛЦД проектор	
Конкретна цел 1.2.1. Искористување на оценувањето во подобрување на постигањата на учениците					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на резлизацијата
Анализа на состојбата со начинот на оценување и задоволството на учениците и родителите од истото	Согледана состојба со со начинот на оценување	Тим за оценување	Септември, 2022	Компјутер, хартија	Директор Тим за следење на годишната програма
Подготовка на активности и материјали и изработка на план за подобрување на начинот на оценување	Извештај за состојбата со начинот на оценување	Тим за оценување	Октомври, 2022	Компјутер, хартија	
Промовирање на планот на сите структури во училиштето	Планирани активности	Тим за оценување	Ноември, 2022	Компјутер, хартија, ЛЦД проектор	
Конкретна цел 1.2.2. Оценување согласно утврдените стандарди и критериуми					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на резлизацијата
Планирање на оценувањето	Сите наставници го планираат	Наставници	Септември, 2020	Компјутер, хартија	Директор

	оценувањето во своите тематски и дневни планирања				Тим за следење на годишната програма
Поголема примена на формативното оценување	80% од наставниците го користат формативното оценување	Наставници	Учебна 2020/2021 Учебна 2021/2022 Учебна 2022/2023 Учебна 2023/2024	Компјутер, хартија	
Следење и поддршка при оценувањето	Задоволство од наставниците во однос на поддршката	Стручни соработници	Учебна 2020/2021 Учебна 2021/2022 Учебна 2022/2023 Учебна 2023/2024	Компјутер, хартија	
Конкретна цел 1.2.3. Ревидирање на етичкиот кодекс на оценување					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на резлизацијата
Разгледување и ревидирање на етичкиот кодекс за оценување на ниво на стручни активи	Предлог кодекс за оценување	Наставници	Септември, 2020	Компјутер, хартија	Директор Тим за следење на годишната програма
Разгледување и ревидирање на етичкиот кодекс за оценување на ученички парламент	Предлог кодекс за оценување	Ученици	Ноември, 2020	Компјутер, хартија	
Разгледување и ревидирање на етичкиот кодекс за оценување на совет на родители	Предлог кодекс за оценување	Родители	Декември, 2020	Компјутер, хартија	
Разгледување на предлозите за етичкиот кодекс за оценување и негово донесување	Донесен кодекс за оценување	Тим за оценување Наставнички совет	Јануари, 2021	Компјутер, хартија	

Конкретна цел 1.3.1. Подобрување на диференцираниот пристап при планирањето и реализацијата на наставата согласно различните способности и можности на учениците со потешкотии во учењето и на талентирание и надарени ученици.					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на реализацијата
Организирање и реализација на обуки, интерни или дисеминации за проф. усовршување на наставниците за диференциран пристап во наставата	Учество на обуки од 60% од наставниците и стручните соработници	Провајдери, наставници, стручни соработници	Учебна 2023/2024	Компјутер, хартија	Директор Тим за следење на годишната програма
Следење и поддршка при планирањето и реализацијата	Успешни планирања и часови	Наставници, стручни соработници	Учебна 2023/2024	Компјутер, хартија	
Конкретна цел 1.3.2. Спроведување на систем за идентификување и преземање мерки за работа со надарените и учениците со тешкотии во учењето					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на реализацијата
Формирање на тим за спроведување на активностите	Решение за Тимот	Директор	Учебна 2021/2022	Компјутер, хартија	Директор Тим за следење на годишната програма
Изготвување на инструменти за идентификување на овие ученици	Изработени инструменти	Стручни соработници, наставници	Учебна 2021/2022	Компјутер, хартија, стручна литература	
Процес на идентификување	Идентификувани ученици		Учебна 2021/2022 Учебна 2022/2023 Учебна 2023/2024	Компјутер, хартија	
Планирање на активности за работа со овие ученици во наставните и воннаставните активности	Планирања за работа со активности		Учебна 2021/2022 Учебна 2022/2023 Учебна 2023/2024	Компјутер, хартија	

Приоритетно подрачје:		Ресурси			
Стратешка цел 1. Подобрување на условите за работа во училиштето					
Развојна цел 1.1. Подобрување на инфраструктурата во училиштето					
Развојна цел 1.2. Подобрување на хигиената во училиштето					
Конкретна цел 1.1.1. Поплочување и естетско уредување на училишниот двор					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на резлизацијата
Формирање на тим за согледување на состојбата и потребите за уредување на училишниот двор	Решение за Тимот Согледана состојба со училишниот двор	Директор	Април, 2020	Компјутер, хартија	Директор Тим за следење на годишната програма
Прибирање на понуди	Стасани понуди	Комисија за јавни набавки	Јуни, 2020	Компјутер, хартија	
Избор на најповолна понуда	Избрана понуда за изведувач		Август, 2020	Компјутер, хартија	
Изведување и набавка	Планирани активности	Изведувач	Август, септември, 2020	Градежни материјали	
Конкретна цел 1.1.2. Обновување на фасадата на училиштето					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на резлизацијата
Формирање на тим за согледување на состојбата и потребите за обнова на фасадата	Решение за Тимот Согледана состојба со фасадата	Директор	Септември, 2020	Компјутер, хартија	Директор Тим за следење на годишната програма
Прибирање на понуди	Стасани понуди	Комисија за јавни набавки	Учебна 2020/2021	Компјутер, хартија	
Избор на најповолна понуда	Избрана понуда за изведувач		Учебна 2020/2021	Компјутер, хартија	
Изведување и набавка	Планирани активности	Изведувач	Учебна 2020/2021	Градежни материјали	

Конкретна цел 1.1.3. Реконструкција и пренамена на старата спорска сала					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на резлизацијата
Формирање на тим за согледување на состојбата и потребите за реконструкција и пренамена	Решение за Тимот Согледана состојба со спортската сала и можности за пренамена	Директор	Август, 2021	Компјутер, хартија	Директор Тим за следење на годишната програма
Прибирање на понуди	Стасани понуди	Комисија за јавни набавки	Учебна 2021/2022	Компјутер, хартија	
Избор на најповолна понуда	Избрана понуда за изведувач		Учебна 2021/2022	Компјутер, хартија	
Изведување и набавка	Планирани активности	Изведувач	Учебна 2021/2022	Градежни материјали	
Конкретна цел 1.1.4. Изградба/доградба на внатрешни тоалети во ПУ с. Врбјани					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на резлизацијата
Формирање на тим за согледување на состојбата и потребите за доградба	Решение за Тимот Согледана состојба со тоалетите во с. Врбјани	Директор	Август, 2022	Компјутер, хартија	Директор Тим за следење на годишната програма
Прибирање на понуди	Стасани понуди	Комисија за јавни набавки	Учбна, 2022/2023	Компјутер, хартија	
Избор на најповолна понуда	Избрана понуда за изведувач		Учбна, 2022/2023	Компјутер, хартија	
Изведување и набавка	Планирани активности	Изведувач	Учбна, 2022/2023	Градежни материјали	

Конкретна цел 1.2.1. Зголемување на нивото на хигиената во училиштето					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на реализацијата
Набавка на поголем број на средства за хигиена	Почисто училиште, задоволни ученици, наставници и родители	Директор, помошно – техничка служба	Учебна 2020/2021 Учебна 2021/2022 Учебна 2022/2023 Учебна 2023/2024	Сметки, фактури, хигиенски средства	Директор Тим за следење на годишната програма
Зачестена дезинфекција, дезинсекција и дератизација		Директор, помошно – техничка служба Надлежна установа	Учебна 2020/2021 Учебна 2021/2022 Учебна 2022/2023 Учебна 2023/2024	Сметки, фактури, средства за дезинфекција, дезинсекција и дератизација	
Конкретна цел 1.2.2. Зголемување на свеста кај учениците за одржување на хигиената во училиштето					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на реализацијата
Разговори, работилници и проекти со учениците	40% од учениците кои учествувале	Наставници, стручни соработници	Учебна 2020/2021 Учебна 2021/2022 Учебна 2022/2023 Учебна 2023/2024	Компјутер, хартија	Директор Тим за следење на годишната програма
Еколошки активности	Уреден и одржуван на чист внатрешен и надворешен простор	Наставници	Учебна 2020/2021 Учебна 2021/2022 Учебна 2022/2023 Учебна 2023/2024	Компјутер, хартија	

8. Соработка на основното училиште со родителите/старателите

Соработката со родителите може да се претстави како задоволувачка со оглед на тоа што родителите се заинтересирани за соработка и учество во работата на училиштето, но нивните целодневни и постојани обврски кои ги имаат како земјоделци не им дозволува слободно време за истото.

Во наредниот четиригодишен период се планира да се пронајдат начини за да се подобри и интензивира оваа соработка со родителите.

9. Соработка на основното училиште со општината, институциите од областа на образованието, НВО итн.

Дел од институциите со кои училиштето соработува се следните:

o Општина Кривогаштани

o Градинката „Весело штркче“

o Основните и средните училишта во општината (ООУ „Јонче Смугрески“ во Обршани) како и оние во блиските општини, во с. Мало Коњари, во с. Бучин, во с. Житоше, во Крушево.

Здравствени установи од Прилеп и Кривогаштани кои обезбедуваат здравствена поддршка на учениците преку редовни вакцинирања и систематски и стоматолошки прегледи.

Министерство за образование и наука на Република Северна Македонија;

Биро за развој на образованието, Република Северна Македонија;

Биро за развој на образование, ПЕ Прилеп;

Центар за Социјална Работа, Прилеп и Крушево;

Основно музичко училиште во Прилеп;

МВР Кривогаштани и Прилеп;

Општинска организација на Црвен Крст во Прилеп;

Градска библиотека во Прилеп;

Детска амбасада за сите деца во светот – Прилеп;

МЦМС – со претставништво во Кривогаштани;

Спортски клубови, КУД и поединци од општина Кривогаштани;

Останатиот бизнис сектор во Општина Кривогаштани.

Во наредниот период оваа соработка ќе се заснова на меѓусебна доверба, договор и разбирање.

10. Следење на имплементацијата на Развојната програма за работа на основното училиште

Приоритетни подрачја за следење	Начин и време на следење	Одговорно/ни лице/а	Кој треба да биде информиран за следењето
Училишна клима и култура - Соработка со родителите	<ul style="list-style-type: none"> - увид во работата на наставниците - увид во соработката со родителите - протоколи за следење на часови/активности - дискусии - прашалници - записници - извештаи 	Комисија за следење и евалуација на Годишната програма	Училишен одбор Локална самоуправа
Поддршка на учениците	<ul style="list-style-type: none"> - увид во работата на наставниците - протоколи за следење на часови - дискусии - прашалници - записници - извештаи 	Комисија за следење и евалуација на Годишната програма	Училишен одбор Локална самоуправа
Постигања на учениците	<ul style="list-style-type: none"> - увид во работата на наставниците - увид во постигањата на учениците - протоколи за следење на часови - дискусии - прашалници - записници - извештаи 	Комисија за следење и евалуација на Годишната програма	Училишен одбор Локална самоуправа
Ресурси	<ul style="list-style-type: none"> - увид во состојбата - прашалници - записници - извештаи 	Комисија за следење и евалуација на Годишната програма	Училишен одбор Локална самоуправа

11. Евалуација на Развојната програма за работа на основното училиште

Евалуацијата на реализацијата на Развојната програма за работа на ООУ „Манчу Матак“ од 2020-2024 година ќе ја врши Комисија за следење на реализацијата на Годишната програма, а за истото ќе го запознае Училишниот одбор преку извештај на крајот од секоја учебна година.

Следењето на имплементацијата ќе се врши во текот на целата учебна година, а извештајот ќе се доставува на крајот од секоја учебна година преку заклучоци и дадени препораки.

Евалуацијата ќе се врши преку:

- увид во работата на наставниците
- увид во соработката со родителите
- увид во постигањата на учениците
- увид во состојбата
- протоколи за следење на часови и активности
- дискусии
- прашалници
- записници
- извештаи.

12. Заклучок

Со цел изработување на развојната програма на ООУ „Манчу Матак“ - Кривогаштани, се пристапи кон разгледување на извештаите од спроведените самоевалуации во училиштето во периодот од две учебни години, 2016/2017 и 2017/2018 година, како и 2018/2019 и 2019/2020 година, резултатите од последната интегрална евалуација од страна на ДПИ, како и резултатите од анкетите од редот на наставниците, родителите и учениците со цел согледување на моменталната слика на училиштето. Беа разгледани сите предности и недостатоци во училиштето, силните и слабите страни во досегашното работење на училиштето, како и пречките во остварувањето на одредени приоритетни подрачја во изминатата развојна програма на училиштето во периодот од 2016 – 2020 година. Врз основа на целата оваа документација, се изработи SWOT анализата. Потоа Комисијата ги разгледа и донесе одлука кои препораки/предлози за подобрување од подрачјата ќе ги земе за приоритетни во оваа развојна програма:

Приоритетни подрачја за следење	Стратешка цел	Развојни цели	Конкретни цели
Училишна клима и култура - Соработка со родителите	Поголема вклученост на родителите во животот и работата на училиштето	Изготвување на Програма за поголема вклученост на родителите во училишниот живот	Согледување на состојбата со вклученоста на родителите во училиштето
			Креирање на сеопфатна програма за вклучување на родителите во училишниот живот
			Промовирање на Програма за вклучување на родителите пред сите структури во училиштето
		Вклучување на родителите во реализацијата на наставните планови и програми	Реализација на дебати и предавања
		Учество на родителите во проекти и активности на училиштето	Учество на родителите во проекти на училиштето
		Соработка на родителите при реализација на воннаставните активности на училиштето	
Поддршка на учениците	Подобрување на поддршката на учениците	Зголемување на иницијативите од страна на ученичкиот парламент за реализирање проекти/презентации во кои учениците би имале носечка улога	Презентации на актуелни теми во Програмата за работа на ученичкиот парламент и нивно реализирање
		Вклучување на учениците при формирањето и планирањето на нови секции и/или клубови	Вклучување на учениците при изборот на секции
			Планирање и реализација на нови секции во работата на училиштето
Постигања на учениците		Зголемување на мотивираноста на учениците за учење	Согледување на причините за намалување на постигањата
			Мотивирање на учениците за учење преку пофалби и награди
			Подигнување на свеста за значењето на учењето и знаењето

	Подобрување на постигањата на учениците	Подобрување на методите и формите на оценување	Искористување на оценувањето во подобрување на постигањата на учениците
			Оценување согласно утврдените стандарди и критериуми
			Ревидирање на етичкиот кодекс на оценување
		Подобрување на начинот на планирање и реализација на наставата	Подобрување на диференцираниот пристап при планирањето и реализацијата на наставата согласно различните способности и можности на учениците со потешкотии во учењето и на талентирање и надарени ученици
			Спроведување на систем за идентификување и преземање мерки за работа со надарените и учениците со тешкотии во учењето
Ресурси	Подобрување на условите за работа во училиштето	Подобрување на инфраструктурата во училиштето	Поплочување и естетско уредување на училишниот двор
			Обновување на фасадата на училиштето
			Реконструкција и пренамена на старата спорска сала
		Подобрување на хигиената во училиштето	Зголемување на нивото на хигиената во училиштето
			Зголемување на свеста кај учениците за одржување на хигиената во училиштето

13. Комисија за изработка на Развојната програма за работа на основното училиште:

Име и презиме	Работна позиција
Даниела Мицеска	Директор
Убавка Бутлеска	Педагог
Елена Кадинска	предметен наставник
Мери Граороска	одделенски наставник
Пеце Каравилоски	родител

14. Користена литература

- Закон за основно образование
- Закон за наставници и стручни соработници
- Закон за работни односи
- Закон за јавни набавки
- Законот за организација и работата на органите на државната управа
- Правилник за формата и содржината на развојната и годишната програма за работа на основното училиште
- Статут на училиштето
- Стратегијата за образование 2018 – 2025
- Наставен план за основно образование
- Годишни програми на училиштето од претходните четири години
- Извештаи за работата на училиштето од претходните четири години
- Извештај од интегралната евалуација на училиштето во 2017 година
- Самоевалуација на училиштето за периодот од 2016-2018 година и
- Самоевалуација на училиштето за периодот од 2018-2020 година.